

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула звернення щодо порядку складання зведених податкових накладних у разі застосування касового методу та щодо сплати акцизного податку у разі постачання електроенергії кінцевому споживачу, та керуючись статтею 52 розділу II Податкового кодексу України (далі - Кодекс), повідомляє.

Щодо складання зведених податкових накладних

Застосування касового методу податкового обліку з ПДВ для певних категорій платників податку передбачено пунктом 187.10 статті 187 розділу V та пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу.

Згідно з пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу тимчасово, до 01 січня 2022 року, платники податку, які здійснюють постачання (у тому числі оптове), передачу, розподіл електричної та/або теплової енергії, постачання вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702, 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД, надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом.

Норма пункту 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу поширюється на операції, за якими дата виникнення першої з подій, визначених у пунктом 187.1 статті 187 та пункту 198.2 статті 198 розділу V кодексу, припадає на звітні (податкові) періоди до 01 січня 2022 року.

У разі якщо операції, визначені пункті 44 підрозділу 2 розділу II XX Кодексу, мають безперервний або ритмічний характер постачання, платники податку:

покупцям – платникам податку – можуть скласти не пізніше останнього дня місяця, в якому отримано кошти, зведені податкові накладні на кожного платника податку, з яким постачання мають такий характер, з урахуванням усієї суми отриманих коштів протягом такого місяця;

покупцям – особам, не зареєстрованим платниками податку, – можуть скласти не пізніше останнього дня місяця, в якому отримано кошти, зведену податкову накладну з урахуванням усієї суми отриманих коштів протягом такого місяця.

Для цілей пункту 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу ритмічним характером постачання вважається постачання товарів/послуг одному покупцю два та більше разів на місяць.

Отже, протягом звітного (податкового) періоду платники ПДВ, які застосовують касовий метод визначення податкових зобов'язань відповідно до пункту 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу, мають право скласти не пізніше останнього дня місяця, в якому отримано кошти, зведені податкові накладні:

на кожного платника податку, з яким постачання має безперервний або ритмічний характер, з урахуванням усієї суми отриманих коштів протягом такого місяця;

на постачання особам, не зареєстрованим платниками податку, з урахуванням усієї суми отриманих коштів, отриманих від таких осіб протягом місяця.

Щодо зазначення відмітки про застосування касового методу у декларації з ПДВ

Згідно з пунктом 6 розділу III Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289, платник податку самостійно обчислює суму податкового зобов'язання, яку зазначає в податковій звітності. Дані, наведені в податковій звітності, мають відповідати даним бухгалтерського та податкового обліку платника.

Відповідно до підпункту 14.1.266 пункту 14.1 статті 14 розділу I Кодексу касовий метод для цілей оподаткування згідно з розділу V Кодексу – метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата віднесення сум податку до податкового кредиту визначається як дата списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг).

Про застосування касового методу податкового обліку платник податку робить відмітку у відповідному полі податкової декларації з ПДВ.

Касовий метод податкового обліку відповідно до підпункту 14.1.266 пункту 14.1 статті 14 розділу I Кодексу, зокрема, застосовують/можуть застосовувати особи, визначені пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу.

Отже, поле «Відмітка про застосування касового методу податкового обліку» в податковій декларації з ПДВ заповнюється при застосуванні касового методу податкового обліку.

Щодо сплати акцизного податку у разі постачання електроенергії кінцевому споживачу

Підпунктом 212.1.12 пункту 212.1 статті 212 розділу VI Кодексу визначено, що платниками акцизного податку є оптові постачальники електричної енергії.

Згідно з підпунктом 212.1.13 пункту 212.1 статті 212 розділу VI Кодексу виробники електричної енергії, які мають ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії і продають її поза оптовим ринком електричної енергії також є платниками акцизного податку.

Не є платниками податку особи, які здійснюють діяльність з виробництва електричної енергії за умови її продажу на оптовому ринку електричної енергії та/або з постачання електричної енергії, крім платників, зазначених в підпункті 212.1.12 пункту 212.1 статті 212 розділу VI Кодексу.

При цьому об'єктом оподаткування є операції з оптового постачання електричної енергії (підпункт 213.1.10 пункту 213.1 статті 213 розділу VI Кодексу).

Водночас, реалізація електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії відноситься до операцій з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню (підпункт 213.2.8 пункт 213.2 статті 213 розділу VI Кодексу).

Абзацом двадцять дев'ятим ст. 1 Закону України від 16 жовтня 1997 року № 575/97-ВР «Про електроенергетику» зі змінами та доповненнями (далі - Закон № 575) визначено, що оптове постачання електричної енергії - купівля електричної енергії, формування її оптової ціни та продаж електричної енергії за оптовою ціною енергопостачальникам.

До енергопостачальників належать учасники оптового ринку електричної енергії України, які купують електричну енергію на цьому ринку з метою її продажу та/або постачання споживачам або з метою її експорту та/або імпорту, а до споживачів енергії - суб'єкти господарської діяльності та фізичні особи, що використовують енергію для власних потреб на підставі договору про її продаж та купівлю (абзаци дев'ятий та двадцять перший статті 1 Закону № 575).

Відповідно до пункту 1 та пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 05 травня 2000 року № 755 «Про утворення державного підприємства «Енергоринок»» утворено державне підприємство «Енергоринок», предметом діяльності якого, зокрема є:

- купівля електричної енергії у її виробників, а також у суб'єктів підприємницької діяльності, які є власниками електричної енергії, виробленої з давальницької сировини;

- купівля в учасників оптового ринку електричної енергії, отриманої ними за угодами на її імпорт;

- оптове постачання електричної енергії.

Тобто платниками акцизного податку є оптові постачальники електричної енергії, які мають ліцензію на право провадження діяльності з оптового постачання електричної енергії, зокрема державне підприємство «Енергоринок» та виробники електричної енергії, які мають ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії і продають її поза оптовим ринком електричної енергії, за виключенням реалізації електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії.

Таким чином, підприємство, що отримало ліцензію на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачам та на ринку електричної енергії є – енергопостачальником. За умови постачання електричної енергії кінцевим споживачам таке підприємство не буде платником акцизного податку.

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 розділу II ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.